

personoj Z; paroli ~ alia maniero Z; kien vi iras ~ tia izoleco ?; ~ granda kolero; ~ konsento; ~ akompano kun iu; mia pulso ~ takto batas; malfermi la pordon ~ la plena larĝo Z; li kuris malsupren ~ (per) kelkaj saltoj; vi manĝos vian panon ~ (ĉe) la ŝuito de via frunto; ~ liaj okuloj Z (laŭ lia juĝmaniero, opinio); disflugigi kiel polvo ~ vento Z; morti ~ turmentoj; en (je) la nomo de; ŝiaj haroj estis kunvolvitaj ~ (per) pezaj plektoj; ~ longaj girdandoj pendis mirindaj kreskaĵoj Z; punktoj k bantrozetoj kuniĝis ~ (laŭ) mirinda bonordigita senordeco Z (Kp LAŬ, ĈE, PER, JE). 5 La finan staton de ŝanĝinta objekto, la rezulton de aliĝo: fendi ŝtipon ~ 2 partojn B; li rompis la vazon ~ pecetojn; la fumo longiĝis ~ mirindajn fantomojn; kunpremi la manon ~ pugnon; traduki libron ~ alian lingvon; la lando estis dividata ~ 9 provincojn; miloj da voĉoj kunfandiĝis ~ grandegan harmonion; la glacio forĝitis ~ brilajn larmojn; la milito kondukis mullajn ~ mizeron; lia malkaŝemeco aliformiĝis ~ arogantecon Z (Kp EL 2).

II<sup>o</sup> Memstara vortaro kun la senco 1 aŭ 2 : ~a. Interna. ~e Z. Interne. ~igl Z. Penetrigi : ŝi ~igis la manojn en siajn densajn harojn Z. ~igli. Penetri, enprofundiĝi : kiam fratof batalas, fremdulo ne ~igu Z (Kp SIN MIKSI, INTERVENI. Vd NAZO); la gazetoj ne trovas necesa ~igi en tion, pri kio ili skribas Z.

III<sup>o</sup> Prefikso kun la sencoj 1 k 2 de la prepozicio : 1 la libro ~havas 30 ĉapitrojn (Vd HAVI); la ĉambro ~tenis 40 personojn (Vd TENI, FERMI). 2 ~gluli, ~skribi, ~bloui, ~brakigi, ~vicigi, ~kasigi, ~terigi, ~loĝigi, ~ŝiptigi, ~dormigi.

**enant** ☞. Herbeca planto, g. de umbelacoj (*œnanthe*).

**enantemo** ☞. Surmukmembrana erupcio.

**encefalo** ♥. La tuto de organoj, kiujn enfermas la kranio.

**encefalito** ☞. Inflamo de la encefalo.

**encikliko**. Papa cirkulero pri iu punkto de doktrino.

**Enciklopedio**. Verko, enhavanta la resuman tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj sciencoj, ordinare farata en formo

de vortaro. ~a. Resumanta la tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj fakoj : ~a vortaro, spirito.

**end-**. Proponata neoficiala sed multe uzata sufikso, signifanta : kion oni devas ...i ; kiu devas esti ...ata : *sekv~a* (kion oni devas sekvi, sekvota) ; *tiu letero estas tuj respond~a* ; la frazo estas kompletig~a jene ; mi skribos al vi pri la far~a laboro ; la prezo estas antaŭe pag~a. RIM. Ne konfuzu : leg~enda kun legend~a.

**endemie** Z ☞. Malsano reganta konstante en iu lando aŭ regiono. ~a. Havanta karakteron de ~o ; enlanda, loka. Kp EPIDEMIO.

**Endivio**. Legomo, speco de cikorio (*cichorium endivia*).

**endokardo** ♥. Interna membrano de la koro. ~ito. ☞. Inflamo de ~o.

**endokarpo** ☞. Membrano, kiu envolvas la grajnoj. Vd EPIKARPO, PERIKARPO.

**endoplasmo** ☞. Interna iom pli malproksime de ĉela surfaco troviĝanta parto de protoplasmo.

**endoskop** ☞. Instrumento por ekzameni kavojn kies aperturo estas mallarĝa : oni ekzamenas vezikojn per ~o.

**endoterma** ☞. Karakterizanta ĥemian reakcion ĉe kiu la varmo estas konsumata.

**Energio**. 1 Forto de la volo, streĉita al iu celo, k persista por ĝin atingi : li ĉiam montris grandan ~on. 2 Fizika forto, kapabla je iu laboro : elektra ~o ; muskola ~o. ~a. 1 Posedanta ~on : ~a karaktero, estro. 2 Forte impresanta, drasta 2 : ~a esprimo, muziko. ~ismo. Kosmologia sistemo, en kiu oni konsideras la ~on, k ne plu la materion kiel la substancon de la fizika mondo.

**enfil** (tr) ☞. Pafi laŭlonge : per artilerio aŭ maŝinpaŝiloj oni ~as la malamikajn poziciojn.

\* **Enigmo**. 1 Malfacila proponata divenotaĵo : klarigi, solvi ~on. Kp LOGOGRIFO. 2 (f) Malklara, malfacile komprenebla afero : la ~oj de la naturo ; lia karaktero estas por mi ~o (Kp MISTERO). ~a. Malfacile komprenebla : ~a vorto, rigardo, frazo (Kp SFINKSA).

**Enketo**. 1 Juĝa aŭ oficiala esploro. 2 Metoda esploro pri ia okazaĵo aŭ opinio. ~i (x). ~e esplori.